

Door Weer en Wind

24 uur Natuur

Avondwandelingen

Citytrip

Kijk puit

Verantwoordelijke uitgever Koen Maes - Beukhoutstraat 50 - 8650 Houthulst

De zondvloed

de zondvloed **boeken**

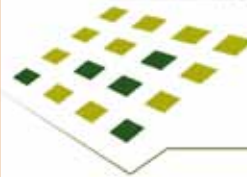

nieuwe boeken & ramsj & tweedehands,
twee verdiepingen bibliomanie, koopjes,
bestsellers en geheimtips
boekenliefde in twintigduizend en enige titels
en verder: koffie, thee, frisdranken,
bier & wijn en een leeskast

sint alfonsusstraat 4, 8800 roeselare, t 051 62 02 64
ma: 10u tot 18u, di: 9u tot 18u,
wo en do: 10u tot 18u, vr en za: 10u tot 19u

inschrijven op de nieuwsbrief kan via WWW.dezondvloed.be

Dé specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ♦ Wij verstrekken deskundig advies
- ♦ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ♦ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ♦ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Sint-Hubrechtsstraat 84 • 8800 Roeselare • Tel 051 / 33 69 10 • info@solarinvest.be • www.solarinvest.be

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN
DUURZAAM BOUWEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

erikdebalbvba@skynet.be

Zwartkijken?

Alle ijs is nog maar net verdwenen op de Grote Bassin. Weer levend water, maar de bruine troebeling lijkt me niet erg uitnodigend voor een frisse duik. Toegegeven, niet dat ik daar echt seffens zin in had. Een warme, droge trui is half februari een betere optie. Hoewel... op andere passanten werkt dit beweeglijk oppervlak wel als een permanente magneet.

Terwijl ik nog mijmerend naar het kabbelend water kijk, voel ik een donkere schaduw overschuiven, een zwart kruis dat in een korte glijfase als een onhandige skiër een nat spoor trekt en een inktzwarte aalscholver wordt. Enkele tellen later krijgt hij het gezelschap van nog een dobberende compagnon, maar eentje met opvallende witte kruin en een bleek schoonheidsvlekje op zijn dij. Dit discreet baltstenuë, zonder opzichtige pronkveren, heeft iets van een smoking en staat hem best chic. Als op commando alle twee kopje onder. Nu maar rond turen, tegelijk benieuwd raden hoelang hun verstopperij spelen zal duren en waar ze uiteindelijk weer opduiken. De wittekop heeft prijs. Wat snelle slikbewegingen en hij is alweer kopje onder. Hoe spelen ze het klaar, net het sop in, zelfs in schijnbaar troebel water en bingo? Wegens hun groene ogen? Een grandioos aanpassingsvermogen hebben ze zeker. Eerst doorheen die bittere tijden met keiharde vorst en een week later al vitaal op vrijersvoeten.

Hun ineens verschijnen in het stadsbeeld levert onverwacht boeiende taferelen die we ons nauwelijks een generatie geleden absoluut niet konden voorstellen, noch durfden te voorspellen. Hun aanwezigheid gaat ook 'vin in vleugel' met het toegenomen Mandelvisbestand, een kentering waar we ons alleen maar over kunnen verheugen. Het ligt al een poosje achter ons dat de open riool Mandel zijn vuilvrucht in dit verbreed bekken deponeerde met vissterfte en kwalijke geuren als visitekaartje. Verplichte tol van vooruitgang? Na de grote schoonmaak is gelukkig een complete revival van waterleven begonnen. Dodaars, futen en aalscholvers zijn er dobberende bewijzen van en tegelijk van een nieuwe leefbaarheid in de stad.

Van dat telkens terugkomen is de lente wel hét echte symbool. Zonet nog een voorbijtrekkend groepje sijsjes die even kwamen tanken in een elzentop. Melding van ondernemende padden die onderkoeld maar toch al onderweg zijn, ook al zonnende kikkers op de vijveroever. Zo'n natuurveerkracht blijft bij iedereen in het voorjaar verwondering opwekken. Die natuurlijke voorjaarsmotor inspireert ons niet het hoofd te laten hangen bij sporen die

de winter achterliet, wel om ons vast te klampen aan bescheiden succesjes en grotere opstekers.

De aftakelende natuur in Mandelstreek is als fragiel patchwork daar een voorbeeld van. Een network van verbindingen kunnen stilaan het verschil maken. Neem de oude spoorwegzate of stro-route die eindelijk als groene as met fietspad bewaard wordt, waar we zoveel jaren al in zijn blijven op hameren. Die vroegere berm grenst wat verderop aan de ZO-kant van het Vierkavenbos. De Roeselarebeek, een natuurlijke wateras vormt met de verschillende verbredingen en vijvertjes de natte NW-grens van het jonge bos. Waar moet dat ergens liggen en kennen we dat eigenlijk, hoor ik je denken?

Daar wordt op 2 juni iets aan gedaan. De provincie en het Agentschap voor Natuur en Bos ANB slaan de handen in mekaar om jong en oud te verwelkomen en samen dit pad en bos feestelijk in te trappen/wandelen. Ook diezelfde namiddag begeleiden natuurgidsen van Mandelstreek de bezoekers op zoek naar gewone maar ook bijzondere planten en dieren in het gebied.

Dit sluit goed aan bij onze 24 uur natuur die we uitgerekend op datzelfde weekend gepland. Een gans etmaal op zoek naar en inventariseren van een brede waaier aan levende organismen in Roeselare. Zowel planten, (nacht)vinders, viervoeters, kriebelbeestjes, vogels, zwammen etc. kunnen aan bod komen, dit vanaf zaterdagmiddag. Doorduwers kunnen in de late én vroege uurtjes verder met ons op zoek te gaan naar minder bekende soorten in het ganse buitengebied tussen het Vierkaven- en Bergmolenbos. Benieuwd hoever we met de soortenteller komen. Het volledige programma vind je verder bij 24 uur Natuur, met een smakelijke afsluiter op zondag.

Met de kriebels overal belooft het ganse voorjaar weer een groot feest van nieuw leven te worden. We willen meer dan zomaar toeschouwer zijn. Wie er op de veelbelovende vierdaagse in Overijssel niet kan bij zijn, geen nood. Dichterbij valt in de komende lentemaanden echt ook nog veel te beleven, ook al heb je maar enkele uurtjes vrij. Laat je eens verrassen hoe een avondwandeling in mei een zalige natuurbekoring kan worden, bruisend vol sprankelend leven. Zij geven inspiratie om voort te durven dromen, en daar nemen we alle bleke schoonheidsvlekjes voorlopig bij.

Piet Desmet

Inhoud

Zwartkijken	pag. 3
Aankondigingen:	
Cursus natuur-in-zicht	pag. 4
24 uur natuur	pag. 4
Kijk puit!.....	pag. 5
Excursiekalender NP Zwalimo	pag. 6
In de branding:	
Wist je dat?... ..	pag. 7
Kleiputtenieuws:	
De Kleiputten en het Bergmolenbos: veel verandering op til.....	pag. 8
Werkgroepen	
Raak mee in de betovering van padden op de versier- toer.....	pag. 9

Voorbij activiteiten	
Vogelkijkdag Moorslede	pag. 10
Drukte rond de voedertafel	pag. 11
Activiteitenkalenders	pag. 12
Close-up: Heermoes	pag. 15
Natuurssprokkels	
Citytrip.....	pag. 16
Meerkoeten beloeren.....	pag. 18
Vos geschoten	pag. 19
JNM boomplantactie.....	pag. 20
Waarnemingen.....	pag. 22
Personalia	pag. 22
Colofon	pag. 22

Hoe we er ook tegenover staan, de mens zal steeds afhankelijk blijven van de natuur.

DE NATUUR ONTDEKKEN EN BELEVEN

Zoek je echte natuurbeleving? Wil je jouw basiskennis over natuur vergroten? Draag je graag een steentje bij aan meer natuur en een beter milieu? Dan is deze cursus iets voor jou.

We dompelen je onder in de natuur in je eigen buurt. Daar is zeker meer te beleven dan je kon vermoeden! Een fraai handboek laat je toe om wat in de les of op excursie is behandeld, nog eens rustig thuis na te lezen. Enthousiaste en deskundige lokale vrijwilligers begeleiden en verzorgen de lessen en excursies.

**CURSUS
NATUUR-IN-ZICHT**

IZEGEM

Ben je op zoek naar echte natuurbeleving? Wil je groene basiskennis opdoen? Schrijf je nu in www.c-v-n.be

ONTDEK DE NATUURGIJD IN JEZELF
cvn

2012

24 uur van de natuur... 2 en 3 juni

Geïnspireerd door de 1000 soortendag van vorig jaar organiseert Natuurpunt Mandelstreek een gelijksoortige activiteit op 2 en 3 juni. We kijken naar zoveel mogelijk verschillende organismen om zo een goede doorsnede van de Roeselaarse biodiversiteit te leren kennen.

De waarnemingen van dit WE brengen we samen met een reeks waarnemingen van de vorige twee jaren en de inventarisatie die vorig jaar werd uitgevoerd als aanloop naar een Roeselaars wegbermbeheersplan.

Als je veel verschillende, maar vooral heel gewone soorten planten en dieren wilt leren kennen in je onmiddellijke omgeving is dit dé dag die je niet mag missen! Je kunt op verschillende afzonderlijke activiteiten aansluiten tijdens de zaterdagnamiddag en –avond en tijdens de zondagmorgen en –voormiddag.

Deze inventarisatieactiviteiten vallen samen met de opening van het nieuwe domeinbos 'De Vierkaven' (zie overeenkomstig artikel).

Programma van de '24 uur van de natuur':

zaterdag 2 juni:

- 14u00: met de fiets de omgevingen van fietspaden, voornamelijk langs de beekvalleien, inventariseren in Rumbeke en Beveren
afspraak: kerkplein Rumbeke
- 20u00: op zoek naar nachtvlinders en vleermuizen in het Sterrebos en de Kleiputten
afspraak: toegangspoort Sterrebos

zondag 3 juni:

- 05u00: vroegmorgenwandeling in de Kleiputten en omgeving
afspraak: parking aan de Babilliestraat
- 09u00: verder zetten van de fietstocht en inventarisatie in het centrum van Roeselare (o.a. langs de Mandel)
afspraak: Grote Markt Roeselare
- 11u30: afronden van de '24 uur voor de natuur' met een veggy-BBQ en het samen brengen van de gegevens!
Afspraak: familie Desmet, Verbrandhofstraat 156, 8800 Roeselare

Om eventuele wijzigingen van dit programma te ontdekken raadpleeg je best de website van NP Mandelsteke.

Welkom op de Storoute en het Vierkavendomein

Op zaterdag 2 juni wordt de gulden schaar bovengehaald om het openingslint van het Vierkavendomein in Moorslede én het heringerichte stuk van de Storoute door te knippen. Tien jaar na de eerste aanplantingen heeft het bos van ANB aan de Vierkaven voldoende wasdom bereikt om mensen te verwelkomen. Het domein is gelegen langs de Storoute. Deze voormalige spoorlijn tussen Roeselare en Ieper richt de Provincie West-Vlaanderen momenteel in tot een multifunctionele groene as voor fietsers, wandelaars en ruiters. Het stuk van aan N36 in Roeselare tot aan de Roeselaarsestraat in Moorslede werd volledig onder handen genomen. Als fietser, wandelaar of ruiter sta je dan ook in een mum van tijd aan het geboortebos in Moorslede.

Voor de gelegenheid hebben ANB, de Provincie West-Vlaanderen, stad Roeselare en de gemeente Moorslede een feestelijk namiddagprogramma uitgewerkt. Mis deze afspraak op zaterdag 2 juni aan het Vierkavendomein niet.

13.30 Panelgesprek over het belang van het Vierkavendomein en de herinrichting van de Storoute

14.00 Infietsen van de Storoute

14.30 Receptie

Vanaf 14.30 Wandeling in het Vierkavendomein o.l.v. een natuurgids van Natuurpunt Mandelstreek

Vanaf 14 tot 16.30 uur kan je deelnemen aan een wandel/fietszoektocht langs de Storoute en op het Vierkavendomein. Alle deelnemers krijgen een aandenken. Doorlopend is er een gelegenheidsbar en staan er infostands van de verschillende partners.

Info: westvlaamsehart@west-vlaanderen.be – 051 27 55 50

natuurpunt
Natuurpunt Mandelstreek

Kijk puit!

ROESELARE

Amfibieën op trektocht!

Paddenoverzetwandeling

Ieder jaar opnieuw ontwaken amfibieën rond februari-maart uit hun winterslaap en gaan ze onmiddellijk op zoek naar een geschikte poel om zich in voort te planten. Op hun weg komen ze daarbij tal van hindernissen tegen die veel slachtoffers kunnen maken.

Tijdens deze wandeling bezoeken we een Roeselaarse overzetlocatie. Daar maken we kennis met de verschillende soorten amfibieën die zich over onze wegen wagen.

Na afloop krijgen alle deelnemers een drankje aangeboden.

De infoavond is een samenwerking tussen Natuurpunt Mandelstreek en de Stad Roeselare.

21 maart, 19u in de Gemeenteschool De Vlieger, Hoogstraat 58, 8800 Roeselare

Natuurpunt Mandelstreek
West-Vlaamse Hart

www.westvlaamsehart.be/paddenoverzet

West-Vlaanderen

Onlangs verscheen bij uitgeverij Die Keure te Brugge het boek: 'Puur natuur 1 - Onbekende kanten van bekende planten' van Martial Feys.

Het is een werkje dat tal van boeiende verhaaltjes en leuke of interessante weetjes bevat over vijftig soorten algemeen voorkomende wilde planten die je op een wandeltocht in onze streek kunt ontmoeten. Voor alle duidelijkheid is het boek geïllustreerd met prachtige natuurfoto's van Nadine Deryckere.

Een must voor wie graag op stap gaat in de natuur. Een must ook voor wie graag vertelt aan kinderen of aan andere geïnteresseerden. Want dat is eigenlijk de bedoeling van het boekje, dat je de verhaaltjes en de weetjes verder vertelt aan al wie het horen wil.

Het boek telt 208 bladzijden en kost 19,95 €.

Het boek is verkrijgbaar bij uitgeverij Die Keure te Brugge (Bestelnummer: 60 1009 218).

Het kan ook besteld worden via de boekhandel (ISBN 978 90 4861 226 0).

Of rechtstreeks bij de auteur zelf:

Martial Feys, Sint-Elooistraat, 4, 8830 Gits - Tel. 051-22 68 59 - martial.feys@telenet.be

Meer informatie en inschrijving :

Milieudienst : 051/ 26 22 90 of milieu@roeselare.be

Excursiekalender NP Zwalimo lente 2012

Contacten:

Koen: 051 727 001 – redacteur@natuurpuntmandelstreke.be

Peter: 0486 899 444 – communicatie@natuurpuntmandelstreke.be

Mycologia Zuid-West-Vlaanderen, Jan Breydellaan 94, 8500 Kortrijk, mycologia@gmail.com

Marie-Claire Mertens: marieclaire.mertens@live.be ; Angèle Debruyckere : angele.debruyckere@skynet.be

Legende:

*: organisatie Marie-Claire Mertens en Angèle Debruyckere

** : NP Mandelstreke

***: Mycologia Zuid West-Vlaanderen

woensdag 7 maart 2012 ***

lentezwammen in het Orveytbos te Moen

gids: Christine Hanssens

afspraak: 13:30u aan het Sint-Pietersbrugje te Moen

dinsdag 13 maart 2012 *

Baai van Heist

organisatie: Dirk voor de excursie, Angèle voor eten en determinatie

afspraak: 09.30 u, parking Groenwaecke

eten: Groenwaecke

determinatie: Groenwaecke Uitkerke

zondag 18 maart 2012 **

Callenelle en Harchies

08:00 – 18u00, eigen wagens, Meiboomlaan (tegenover Roularta)

Peter Hantson

vrijdagavond 23 maart 2012 **

determinatieavond

19u00

Peter Hantson– Oekensestraat 138, 8800 Rumbeke

binoculair aanwezig, loep en determinatiewerkjes zelf meebrengen

woensdag 4 april 2012 ***

paddenstoelen in het Provinciedomein Godschalk te Geluveld - Zonnebeke

gids: José Vandeplancke

afspraak: 13:30u , Meenseweg - Ieper, ter hoogte van de huizen nr.83-85.

dinsdag 17 apr 2012 *

Kortrijk – Kleiputten – De Gavers

organisatie: Marie-Claire

afspraak: 09.30 u

eten: De Steenoven

determinatie: De Steenoven

dinsdag 8 mei 2012 *

tuin Peter Hantson

organisatie: Hans De Blauwe

afspraak: 09.30 u: Peter Hantson – Oekensestraat 138, 8800, Rumbeke

eten: ter plekke

determinatie: ter plekke

zondag 3 juni 2012 **

24 uur natuur Roeselare

meer info pag. 4

dinsdag 12 juni 2012 *

Ieperse muren (zuidelijk deel)

organisatie: Hans De Blauwe (ism Peter Hantson)

uitstap: 09.30 u:

eten: (in park?)

© Peter Hantson

Zand-haarmos

© Peter Hantson

Grote sponszwam

© Peter Hantson

Varkenspootje

Wist je dat...

Zondag 29 januari viel de Jeugdbond voor Natuur en Milieu in de watten bij Groen-afdeling Roeselare. Het eerste groene dons dat te plukken viel haalden zij binnen met de milieucaties die ze in Roeselare in de loop van 2011 op touw zetten. Proficiat!

Op dezelfde uitreiking gingen er meest stemmen naar de nv. Sterckx voor hun aanpak van bedrijfsmilieu-hinder en de duurzame aanpak van bedrijfsvoering, waarvoor ze een verdiende groene pluim in ontvangst kregen. Met NP Mandelstreek konden we dit zeker bijtreden met de goede samenwerking die we ervaren tijdens zowel de Open Bedrijvendag als de boomplantactie op de Dag van de Natuur.

Mogen we ons al verheugen over een toekomstige bosgordel ten Z (Bergmolenbos) en een galerijbos (Krommebeekbos) ten NO van de stad, met de zorg om het binnenstedelijk openbaar groen loopt het verder bergaf. Dit najaar weer kregen we verontrustende meldingen via wijkbewoners van sneuvelende bomen. Onder meer in de wijken Schiervelde (o.a. Glazenierstraat), Groenpark en Rodenbach. Verder gingen ruim 35 elzen tegen de vlakte bij het fietspad langs de Krommebeek. Bij de groenzone op de wijk de Ruiters werd het bestaand groen volledig weggeveegd. Open ruimte voor een standbeeld en heraanleg van het pleintje, waarrond... nieuwe beplanting moet komen. Een woonverkaveling op het vroegere domein 'Licht en Ruimte' was een voldoende alibi voor het vergunnen van een complete kaalkap van een bosje met meer dan 100 bomen en dempen van een vijver. Met biodiversiteit de boom in, maar zelfs dit kan daar niet meer.

We horen al te vaak het gemakkelijk argument van zieke bomen. Binnen de bebouwde kom blijft de oppervlakte (openbaar) groen systematisch inkrimpen, in weerwil van alle functies die we gratis terugkrijgen, niet in het minst als efficiënte stof- en CO₂-filter. De overheid hoort de behoeder te zijn van ons groen patrimonium, waar in de themabrochure 2012 van de stad over het groenbeleid duidelijk mee wordt uitgepakt. Anderzijds zou enige duiding (infobord) op de plaatsen waar 'beheerd' wordt al een eerste aanzet kunnen zijn voor het verteren van die drastische ingrepen.

Omhakken en misschien ooit eens opnieuw aanplanten. Een beslissing die al te gauw genomen wordt, waartegen bomen die nog overeind staan niet veel weerwerk kunnen bieden. Bovendien een dubbele kost waarvan de rekening aan de burger wordt voorgeschoteld. Oplossingen als integratie bij heraanleg is blijkbaar nog steeds de laatste keuze. Of moet een klassering, als bij stenen monumenten, de overheid aansporen om zorgvuldiger te werk te gaan en zo bestaand stedelijk groen ook kansen gunnen?

Als we de brochure mogen geloven, lijkt het enkel een kentering op papier, waarvoor ook weer bomen vallen... Meer groen, 't zou deugd doen, de slogan die voor de dag van het park in 2011 gebruikt werd, kunnen we alleen maar bijtreden.

Piet Desmet

De broeken van de IJzer- en Handzamevallei

Nieuw boek!

PRAKTISCH

Meer dan 250 bladzijden, vierkleurendruk, A4 formaat.

Prijs: 45 euro

Zie ook www.inverde.be/informatie/ijzer_en_handzame voor enkele pagina's in preview.

Over het dagelijkse beheer van de IJzer- en Handzamebroeken in de eerste helft van de 20ste eeuw is verrassend weinig gekend. Om hiervan een beter beeld te verkrijgen, bezoekt Arnout Zwaenepoel bijna honderd oudere vissers, jagers, landbouwers, herders, waterbeheerders, ... om over het leven en werken in de broeken van toen te vertellen. Daarnaast probeert hij in oude archieven en fotoalbums de ontbrekende puzzelstukjes.

Door de informatie en de sappige verhalen uit deze verschillende invalshoeken samen te voegen, wordt een bijzonder boeiend overzicht bekomen over de broeken van toen en hoe ze de voorbije honderd jaar zijn veranderd. Na de vier gezellige vertelavonden die hierover werden georganiseerd, is het verhaal van de broeken nu gebundeld in een prachtig nieuw boek.

De Kleiputten en het Bergmolenbos: veel verandering op til

Het mag al rustseizoen zijn, met vorst en sneeuw levert het reservaat op zijn minst zeer sfeervolle beelden op. Veel reacties ook van wandelaars, die de kijkwand ontdekt hebben en er al gretig gebruik van maakten. Maar de spektakelwaarde komt nu pas weer op gang met een veelbelovend voorjaar. Het is altijd afwachten hoe de planten, insecten en zomergasten reageren op het beheerswerk van het voorbije najaar.

Rond de ontwerptafel van het stadrandbos Bergmolen, dat meer dan 100 ha groot moet worden, is ook niet stilgezeten. In een volgend nummer willen we graag het ontwerp – masterplan heet het officieel – voorstellen. Van uit verschillende sectoren, o.a. natuur, sport, recreatie, cultuur, verkeer werd geadviseerd. Dit moest een cocktail opleveren met voldoende plaats voor rustige natuur met beperkte toegang. In minder kwetsbare delen komen natuurlijk goed toegankelijke wandel-, ruiter en fietspaden. Hier van kan binnenkort al een lusvormig deel van het parcours gerealiseerd worden, onder meer langs de hoogstamboomgaard en de jongst aangeplante kavels. Landelijke wegen middendoor zouden louter openblijven voor bedieningsverkeer, wat de rust en veiligheid alleen maar ten goede kan komen. Ook is er gedacht aan

genomen. Door voor het vroege najaar te kiezen, hopen we de verstoring zo minimaal mogelijk te houden.

Benieuwd om vanaf dit voorjaar eens van dichtbij een kijkje te gaan nemen, dan ben je zeker welkom op een van de gegidste reservaatwandelingen. Vanaf maart gaan die weer elke 3de zondag van de maand van 10u tot 11u30 door. Zeker een aanrader voor al wie nooit eerder in het moerasgebied kwam. Op 18 maart starten we ermee, net op de drempel voor het vertrek van de laatste wintergasten uit het gebied en de eerste vroege voorjaarsvogels en -bloeiërs. Alle volgende data vind je ook in de activiteitenkalender op pagina 12.

De conservators Piet en Dirk

ruimte voor landschapskunst, vlotte bereikbaarheid vanaf de stad voor zwakke weggebruikers en één wagenparking grenzend aan de westzijde van het bosgebied, met vlakbij een voldoende ruim en omheind hondenuitlaatbos. Geen excuus meer om elders aan de leiband te blijven lopen.

In het plan blijft de loop van Bergmolenbeek goed herkenbaar in een halfopen plassenrijk valleetje waar het bos veel ijler is. Voor amfibieën, libellen en vlinders schept dit meer mogelijkheden voor wisselwerking tussen soortgenoten die in het reservaat voorkomen. Benieuwd hoe snel dit op het terrein zal zichtbaar worden.

Een oud zeer was tot nu het op peil houden van het waterniveau in de reservaatplassen. Na de zomervakantie plannen we om een koker te plaatsen waarin de pomp permanent ondergedompeld en vorstveilig opgehangen zal zijn. Er is een niveauregeling voorzien die van buitenaf geregeld kan worden. Te hoge of lage waterstanden als gevolg van stortregens, vorst en vlotterproblemen moeten hiermee tot het verleden behoren. Het weinig natuurvriendelijk drijvend vatenpontoon wordt dan ook meteen weg-

Uniek boek

Eendenkooien in Vlaanderen en Nederland en 7 andere Europese landen

Eendenkooien zijn vaste installaties bestaande uit grote luiken over sloten, aansluitend op een rustige waterplas die omgeven is door rieten schermen en een bos. Men ving er ooit duizenden eenden per jaar. Er kwam een westelijk verbod in België in 1972 en toen is alleen de kooi van Bornem hier nog gebruikt voor het ringwerk. De laatste 10 jaar kregen de eendenkooien in Vlaanderen extra aandacht: deze in Meetkerke en Sinaai zijn grotendeels herbouwd en de kooi van het Dunderker in Berlare is volledig gereconstrueerd. Bij de laatste twee was vzw Durme nauw betrokken.

Over dit bijna vergeten Vlaams landelijk erfgoed schreeven André Verstraeten (bestuurder van de eendenkooiprojecten van vzw Durme en voorzitter van Vogelbescherming Vlaanderen), Désiré Karelse (voorzitter Eendenkooi Stichting – Nederland) en Arnout Zwaenepoel, wetenschappelijk medewerker van de West-Vlaamse Intercommunale, een kleurrijk boek met 335 gravures, tekeningen, plannen en foto's. Ze bundelden de resultaten van archief- en terreinonderzoek aangevuld met de inbreng van 134 lokale zingelieden, verzorgingsinstellingen, fotografen, herenkundigen en musea uit negen landen. De Vlaamse kooien zijn het verbij Europees gesloten. Voor het eerst wordt nu een volledig overzicht van de eendenkooien in Europa gepubliceerd, met extra aandacht voor Nederland. Daar lagen vanuit meest eendenkooien en resten er nu nog 108, waarvan 62% eigendom is van natuurbehoudende organisaties.

In België lagen er 25 kooien in Vlaanderen. Van de enige Waalse kooi is niets meer gekend dan een vermelding op een kaart. Bornem heeft waarschijnlijk de oudste eendenkooi ter wereld. In Oost-Vlaanderen lagen deze kooien in Bazel, Berlare (2), Eernegem, Bissade, Sinaai, Moorbeke (3) en Wachtebeke. In West-Vlaanderen was dit in Aalinkerke, Merkem, Woumen, Meetkerke en Logpen. En in de provincie Antwerpen in Bornem (1), Hingene (4), Puurs, Eieren (3) en Zandvliet.

Naast de geschiedenis van de eendenkooi, de ontwikkeling van de vangpijpen, de buitelandse kooien, het werk en de inrichting in en om een kooi, de geschiedenis van alle Vlaamse kooien, de resultaten van het ringwerk, de typische woordenschat, de eendenkooien in de oude kunst (van 18de eeuwse gravures tot Sijn Streefvel) komt in dit boek ook het toeristisch en cultuurhistorisch belang van de kooien ruim aan bod. Het boek is gezamenlijke uitgave van de vzw Durme en de Eendenkooi Stichting in Nederland.

Raak mee in betovering van padden op de versiertoe

Overzetacties in maart

De ploeg nettenzetters hebben de dooi afgewacht om aan de slag te gaan. Half februari klaarden Reginald, Johan en medewerkers van Lochting Dedrie de klus langs de drukst gebruikte oversteekplaatsen. De eerste pad zat al op verlossing te wachten op 23 februari. Hét startsein dat de vrijwilligersploegen aan hun inspectieronden kunnen beginnen. Wie 's avonds of 's morgens zich een uurtje per week kan vrijmaken kan best contact opnemen met Caroline Jamar om de ploegen op het 11 km-traject te komen versterken. CJamar@roeselare.be

Vrijwilligers in Hoogede of Staden kunnen zich voor de Kijk Puit-campagne aanmelden via www.westvlaamsehart.be/paddenoverzet. Bij de plaatselijke verantwoordelijke van de overzetcampagne vernemen je meer over waar, wanneer en hoe je de campagne een zetje kunt geven.

Vorig jaar hebben bij de paddenoverzetacties in 't West-Vlaamse hart meer dan 130 vrijwilligers hun mouwen opgestroopt. Zo hielpen ze 4781 amfibieën om veilig aan de overkant van de weg te geraken.

Opgeblazen kikkers: een mythe?

Na een lange aanhoudende vorstperiode met ijsbedekking op de meeste poelen en tuinvijvers worden vaak na dooiperiodes dode, sterk gezwollen kikkers aangetroffen. Dit treft watersalamanders, bruine en groene kikkers, die zowel aan land als in het water kunnen overwinteren. Overwinterende amfibieën zijn aeroob en hebben ook tijdens de winterrust zuurstof nodig, die ze via de huid opnemen. De voornaamste oorzaak voor die dode dieren is verstikking als gevolg van de productie van 'moerasgassen' zoals methaan en waterstofsulfide. Deze gassen worden gevormd tijdens de afbraak van dood organisch materiaal (bv. dode bladeren) op de bodem van een vijver door anaerobe bacteriën. Het zuurstofgehalte op de bodem ligt lager dan op halve diepte of aan het wateroppervlak. Aangezien anaerobe bacteriën geen zuurstof nodig hebben om te overleven, kunnen deze zich in zuurstofarme of zuurstofloze omstandigheden goed ontwikkelen, zeker wanneer de waterpartij met een dikke laag ijs en sneeuw bedekt is. Ook padden worden na de dooi soms dood aangetroffen in vijvers of poelen die kort ervoor waren dichtgevroren. Nochtans overwinteren padden zelden of nooit in het water. Soms trekken ze echter al vroeg in het voorjaar (eind januari, begin februari) naar hun paaiplaatsen. Wanneer het dan begint te vriezen en de padden niet tijdig het water kunnen verlaten, verstikken ze. Het heeft geen zin amfibieën uit het water te halen wanneer ze in volle winterrust zijn. Om te verhinderen dat kikkers, padden of salamanders in het water zouden overwinteren, wordt best de sliblaag op de bodem regelmatig geruimd (amfibieën zullen immers enkel in het water overwinteren wanneer er een dikke sliblaag aanwezig is). Slib wordt best verwijderd tussen begin september - eind

november. In die periode zitten er normaal geen amfibieën in het water: de larven zijn gemetamorfoseerd en verblijven, net als de volwassen amfibieën aan land, en ook de dieren die in het water overwinteren, zitten in die periode normaal nog aan land.

Hierover is een natuurbericht in voorbereiding. Wie foto's heeft van dit verschijnsel graag doorsturen naar dominique.verbelen@natuurpunt.be

Woensdag 21 maart om 19u00 in Rumbeke Lentedag met infomoment en paddenoverzetwandeling

Met de Kijk puit-campagne wil 't West-Vlaamse hart samen met Natuurpunt Mandelstreek ook een belangrijke bijdrage leveren naar sensibilisatie, natuurbeleving en -behoud. Daarom zijn jullie ook met kinderen welkom vanaf 19u00 in de gemeenteschool De Vlieger, Hoogstraat 58 in Rumbeke om salamanders, padden en kikkers van dichtbij te leren kennen. Na een korte presentatie gaan we samen langs de Regenbeek op stap om trekkende dieren te zoeken en over te zetten. Achteraf wordt nog een drankje aangeboden aan alle deelnemers. We ronden af om 21u00.

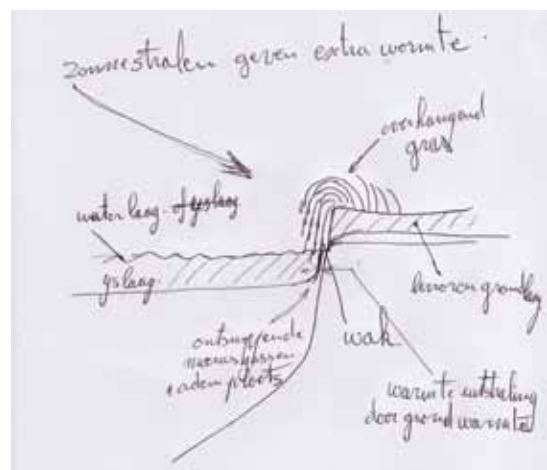
Zaterdag 21 april: Poelendag

- 's Morgens voor padden de put in

De succesvolle amfibieënpoel bij de Koortskapel (K. Duboisstraat) trekt ook gebruikers met minder vriendelijke bedoelingen aan. Na de grondige schoonmaakbeurt van de vijver in 2010 is er opnieuw materiaal in gedumpt. We willen dit niet laten escaleren en zorgen ervoor dat deze natte stedelijke oase zwerfvuilvrij kan blijven. Iedereen is vanaf 9u welkom om van de ruiming werk te maken. Best (waterdichte) werkkledij en laarzen meebrengen. Touwen, handschoenen, krauwels en kruiwagens zijn er beschikbaar. Om hardleerse sluikestorters de pas af te snijden wordt binnenkort in een takkenwal, omheining en toezicht voorzien. Ter plaatse zal de JNM-afdeling een infostand bemannen waar jong en oud meer kunnen vernemen over welke soorten hier voorkomen en waarom we voor amfibieën in de bres springen. Dit betekent dat kinderen beslist mee welkom zijn. Tegen 12u ronden we de actie zeker af.

- Slotmoment voor de vrijwilligers

Alle medewerkers zijn welkom in het Domein ter Kerst. Afspraak om 14u bij de hoeve zelf, Ter Kerst 1 Gits. Dit keer niet om te werken, wel samen genieten. We zijn tegelijk benieuwd wat de natuurlijke vijver aan waterleven herbergt. Wie een schepnetje heeft, breng maar mee. Ook laarzen en wat bokalen of emmertjes kunnen dienst doen. Niet enkel amfibieën maar ook andere waterorganismen willen we van dichterbij leren kennen. Determinatielijsten liggen er ter beschikking. Meer info hierover volgt nog op onze website of op www.westvlaamsehart.be/paddenoverzet

Vogelkijkdag Moorslede

Op 20 februari 2012 om 14.00 Uur organiseerde Natuurpunt kern De Reiger, in navolging van de succesvolle kijkdagen bij andere Natuurpuntafdelingen, op haar beurt zo'n vogelkijkdag. De plaats van het gebeuren was de gemeentelijke bibliotheek "Den Bunder". Hier werden een aantal weken vooraf een voederplank van eten voorzien door bibliothecaris Luc D'Haene. De mezenbollen sierden als late kerstbollen diverse bomen en struiken. Een heuse tentoonstelling omtrent vogels, hun gedrag, hun voedsel, met foto's, tekeningen enz. was reeds uitgezet door voorzitter Jean -Pierre Vandamme , Filip Cardoen en Luc D'Haene en zijn medewerkers.

Voor de kijklustige kinderen was het misschien een beetje jammer dat de sneeuw ondertussen was gesmolten, want tegen deze witte achtergrond zouden de vogels wat beter uitgekomen zijn. De voederplaatsen krijgen bovendien tijdens de sneeuwtijden ook veel makkelijker vogelbezoek. De vogels zelf echter, waren wat blij dat ze in de zon al weer wat natuurlijk lekkers konden verzamelen.

Naast het observeren was het ook bedoeling dat de kinderen de handen wat uit de mouwen zouden steken om elk een nestkast te timmeren. De inschrijvingen liepen vlot binnen en we verwachtten een goeie veertig kinderen. Dit is echter wat teveel om als één grote groep deze activiteiten te laten volbrengen, dus koos de organisatie ervoor om de groep in twee te splitsen. De ene groep determineerde onder leiding van Jean Pierre de vogels, terwijl Bart Debaes de leiding nam over de timmerlui van dienst. Zij waren heel blij dat ze opnieuw op de hulp konden rekenen van Piet Desmet, Ria Wijfels, Luc d'Haene, Nick Lyphout, Norbert Vandamme en timmermannen Guido, Walter, Lowie en Noël. In één van de grote zalen van 'Den Bunder' werden vooraf al tafels door de Jeuddienst uitgezet en beveiligd met grote spaanderplaten zodat het niet erg was als er eens een nagel door een plankje werd geslagen. Grote dozen met nestkastonderdelen en de benodigde nagels stonden ook al klaar. Dit materiaal werd dankzij meester- timmerman Ludo Momerency van Natuurpunt Roeselare aan ons geleverd.

Lichtjes twijfelend kwam de eerste groep deze werkplaats binnen. Na de verwelcoming en de eerste uitleg togen ze aan de slag. Die eerste twijfel werd al gauw met hamerslagen de kop ingeslagen en het was aan het lawaai te horen dat ze zich amuseerden. Het enthousiasme droop bij wijle van hun hamertjes. Zoals vaak kwam het al snel tot een kleine klopedstrijd "om het snelst de nagels erin". Dat dit hier en daar al eens leidde tot een kromme nagel mag niet verbazen. Er waren echter gelukkig opnieuw voldoende "grote mensenhanden" die deze kleine foutjes met de glimlach

letterlijk kwamen recht trekken. Op die manier slaagden zowel de timmermannen als timmervrouwen in spé er in om een mooie vogelwoning te maken. Deze woninkjes zijn nog perfect op tijd klaar om nu in de tuin te worden opgehangen en daar hun opdracht te vervullen.

Ondertussen zaten ze in de bibliotheek ook niet stil. Jean Pierre kreeg inmiddels versterking van Piet en Ria. Samen zorgden ze ervoor dat het jonge volkje wat werd bijgebracht over het vogellevens, de soorten nestkasten, hoe en wat te voeren, enz. Nu en dan werd gevraagd om hun aandacht te vestigen op de bezoevende vogels die hun maagjes in de bibliotheektuin kwamen vullen. Een aantal van de gespotte vogels waren: vinken, koolmezen, roodborstje, heggemus, pimpelmezen, Turkse tortels en merels. Nu en dan vloog een kauw een kokmeeuw of een ekster over. Eén turkse tortel stond helemaal graag in de kijker en had speciaal voor deze kijkdag zijn nest gebouwd op een tiental meter van de vensters. Over aandacht konden de sprekers niet klagen, want alle kinderen bleven stil luisteren. Eigen aan hun leeftijd slopten ze alle aangereikte vogelwetenschap op. Hopelijk worden er uit hen nieuwe natuurliefhebbertjes geboren. Hun oogjes blonken duidelijk heel erg trots als pa of ma hen na de activiteit kwamen ophalen.

Nee hoor, een vervelende leernamiddag was het zeker niet. Volgend jaar sturen ze hun vriendjes, zal je wel zien. Er werden in het totaal zevenendertig koolmeesnestkastjes gebouwd. Dat zal het vogelbestand in Moorslede zeker ten goede komen. Onze dank gaat vooral ook naar het gemeentebestuur van Moorslede die deze actie mogelijk maakte.

Bart Debaes

Drukke rond de voedertafel

Meer dan 7000 Vlaamse gezinnen hadden eind februari al hun telgegevens doorgestuurd. In 2011 waren er in totaal 6317 telgegevens binnengekomen. Uit de voorlopige resultaten van het telweekend 4 en 5 februari 2012 zijn al duidelijke tendenzen merkbaar. Meer nieuws hierover verneem je via www.natuurpunt.beltuinvogels, maar toch al enkele voorlopige resultaten.

Het aantal vogels per tuin bedroeg gemiddeld 41 (in 2011: 43), terwijl ongeveer 11 soorten in elke tuin te zien waren. Vinken zijn voor het tweede jaar de absolute nummer 1 geworden wat hun totale aantallen betreft (5,3 per tuin) voor huismus (4,8) die echter in West-Vlaanderen en Limburg nog steeds algemeenst zijn. Verrassend is anderzijds dat huismus slechts in 59% van alle tuinen te zien is, waarmee ze pas op de 9de plaats komen. Dit terwijl merels als meest algemene soort (3,7) bijna overal (95%) voorkomen.

Spectaculaire stijgers zijn houtduif en kauw, alle mezensoorten daarentegen waren in kleinere aantallen aanwezig dan voorheen. Hetzelfde geldt voor alle andere vinkensoorten (groenling, sijs, keep, putter) die dit jaar lager scoorden, in fel contrast met vinken die net als de andere vinken ook echte trekkers zijn. Ringmussen boeren verder achteruit (17de plaats). Allicht wegens de vorst en sneeuwval zag men ook rietgors en koperwiek rond de voederplekken. Dit bewijst opnieuw dat ook die soorten bij bit-

tere kou hun biotoop verlaten en toevlucht nemen tot menselijke omgeving om aan voedsel te komen.

Als het aantal binnengestuurde telformulieren eind februari een maatstaf is voor de voederrijver in de tuin, dan zitten we met Mandelstrecke helemaal in de kopgroep in Vlaanderen. In onze provincie scoren we even goed als Brugge (71 deelnemers), enkel Gent (72) en Brasschaat (81) moeten we laten voorgaan.

Op verschillende plaatsen organiseerden we tijdens het telweekend een info- en voederstand, samen met de gemeenten van Hooglede, Moorslede en Roeselare. Sfeervol was het zeker met tuinen helemaal ingesneeuwd die we vanaf een comfortabele plek in de gaten konden houden. In de bibliotheek in Roeselare werd voor die gelegenheid een zeer smaakvolle wand geschilderd door Geert Monteyne, SASK Roeselare, die het gluren extra aantrekkelijk maakte. We werden tijdens de week ook door enkele klassen gevraagd om bij een voederplek duiding te geven over vogels herkennen en het waarom van het onderzoek. Het jeugdige enthousiasme was aanstekelijk.

Maar foto's van wat zich rond de voederplekken afspeelde zeggen meer dan woorden om nog eens na te genieten.

Dank voor jullie inzet ;-)

Piet Desmet

Activiteitenkalender

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke		 Uitstap geschikt voor fotografen
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekkur	 gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website www.natuurpunt.be/mandelstreke

Zo 18 maart Daguitstap naar Harchies + Peter Hantson
 08:00 - 18:00
  Callenelle

Zo 18 maart Open natuurwandeling Piet Desmet
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat

Wo 21 maart Publieksinfomoment Kijk Puit!
 19:00 in basisschool De Vlieger
 ism

Vr 23 maart Start cursus Wilde bijen in de Jacqui Stragier
 19:30 - 22:30 Plantijnzaal te Izegem 051 304731
 Wolvestraat 1 Joeri Cortens
 6 lessen tot 7/7 -
 Leden 20€, studenten 10€, niet leden 30€; ism NP De Buizerd

Za 24 maart Nestkastactie in het instituut
 14:00 - 16:00 Sterrebos
 Bornstr 52

Za 31 maart Zwerfvuilopruiactie
 09:00 - 12:00 ism vzw Leefmilieu Roeselare
 Bruanebrug

Za 14 april Natuur.quiz in OC Marke Hans
 19:30 Org.: Natuur.koepel 056 36 28 04
 Hellestr 6, Marke

Zo 15 april Open natuurwandeling Patrick Crepeele
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat

Za 21 april Start cursus Natuur-in-zicht Jacqui Stragier
 09:00 - 12:00 in de Plantijnzaal te Izegem 051 304731
 Wolvestraat 1 10 lessen tot 30/6 - €60
 ism CVN en NP De Buizerd

Za 21 april Poelendag: opruiming Piet Desmet
 Jezuitengoedvijver
 Kan. Duboisstr 4

Za 21 april Poelendag: poelenonderzoek Wim Marichal
 14:00 - 17:00 Ter Kerst
 Koolskampstr - Gits Afsluitmoment voor de telvrijwilligers van Kijk Puit!

Vr 4 mei Avondwandeling in de Koen
 19:00 IJzerbroeken Vandepitte

Vr 11 mei Avondwandeling in Kampveld Ria Wyffels
 19:00 te Waardamme André Van Hevel

Het domeinbos Kampveld, gelegen op het grondgebied van Waardamme, is 238 ha groot en werd aangekocht door het ANB. Het gebied bestaat uit drie delen: Rooiveld, Kampveld en Papenvijvers, die door de Waterstraat en de Papenvijverstraat verbonden zijn. De namen verraden dat het hier ooit woeste wastine gronden of "velt" zijn geweest. Thans bestaat het gebied uit een mozaïek van jonge en oude bossen, middelhout en hakhout, weiden, dreven en kleine relictten van schrale heide vegetaties. Het domeinbos is met uitzondering van het bosreservaat gelegen langs de Rivierbeek, toegankelijk voor wandelaars. Een pad van ca. 3 km vertrekt vanaf het info bord op de parking nabij de Waterstraat.

Za 12 mei Daguitstap naar Zwinbosjes Philippe
 8u - 18u30 en Retranchement Deprez

OHH 17-20 mei 4-daagse reis naar de kop Cien De Roo
 van Overijssel
 richtprijs €300

Zo 20 mei Open natuurwandeling Brigitte Crombez
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat

Vr 25 mei Avondwandeling: Piet Desmet
 19:00 natuurparels in de
 Leiemeersen rond Deinze

Za 26 mei Natuurwandeling in de Jean-Pierre
 14:00 - 17:00 Palingbeek te Zillebeke Vandamme
 Palingbeekstr. 18 ism. kern De Reiger

Za 2 juni Start "24u natuur" met een Peter Hantson
 14:00 fietstocht in Roeselare
 Markt Roeselare meer info p 4

Za 2 juni Vervolg "24u natuur" met Willy De Ruyter
 19:00 - 23:00 avondwandeling +
 Markt Roeselare determinatie van nachtvlinders in de Kleiputten

Zo 3 juni Afsluiter "24u natuur": Piet Desmet
 05:00 - 12:00 dauwtrip + soortentelling
 parking Sterrebos

Zo 10 juni Ringen van steenuil en toren- Jean-Pierre
 09:30 - 11:30 valk, CC Den Bunder Vandamme
 Ieperstr 52b, Moorslede ism. kern De Reiger

Zo 17 juni Open natuurwandeling
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat
 Peter Hantson

Zo 16 september Open natuurwandeling
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat
 Dirk Vandewalle

Zo 21 oktober Open natuurwandeling
 10:00 - 11:30 Kleiputten Rumbeke
 Babilliestraat
 Piet Desmet

1-4 november 4-daagse reis naar Lac du Der
 Ria Wyffels

Natuurpunt "De Buizerd"

za 10 maart, 10:30 – 10:30

Officiële installatie insectentoren in Izegem en opening tentoonstelling bijen.

Waar? In de tuin van het sportcentrum De Krekel, H.Hartstraat Izegem.

Officiële installatie van een insectentoren met info panelen. Opening tentoonstelling Bijen in de gebouwen van het zwembad. Relisatie Izegemse Milieuraad isw NP-De Buizerd.

zo 11 maart, 09:30 – 11:30
Geleide wandeling Mandelhoek

Waterstraat Ingelmunster
 Jacqui Stragier 051/304 731

za 31 maart, 08:45 – 11:45
Zwerfvuilactie

Voor de negende opeenvolgende maal organiseert de Izegemse MINA-raad in samenwerking met IVIO, de politie, de groendienst en de milieudienst een zwerfvuilactie. Dit jaar richt de actie zich naar Izegem Zuid. Het gebied ten zuiden van de Rijksweg omvat de wijken Bosmolens en De Mol maar ook het buitengebied richting Lendeledale en Sint-Eloois-Winkel. De Izegemse MINA-raad vond dit jaar een perfecte partner in de nieuwe wijkraad Bosmolens die mee de trekkersrol op zich wil nemen. Geïnteresseerde verenigingen kunnen steeds contact opnemen met ofwel de stedelijke milieudienst ofwel met één van de trekkers. Voor de actie zijn drie startpunten vastgelegd: het Ter Beursplein, de parking van Ruitershove en het wijklokaal De Mol. Er wordt verzameld om 8.45u en de actie loopt tot 11.45u. Achteraf verzamelen de deelnemers in het chirolokaal van de Bosmolens.

zo 8 april, 09:30 – 11:30
Geleide wandeling Mandelhoek

Waterstraat Ingelmunster
 Jacqui Stragier 051/304 731

zo 15 april, 08:30 – 18:00
Vlaamse Ardennendag

Bouveloubos/Wortegem - Jan de Lichtepad/Velzeke

zo 22 april, 10:00 – 11:30
Dag van de Aarde

Beiaardstraat Izegem.
 Wandeling in de omgeving van het bufferbekken Bossebeek.

zo 13 mei, 09:30 – 11:30
Geleide wandeling Mandelhoek

Waterstraat Ingelmunster
 Jacqui Stragier 051/304 731

Velt

Ma. 26 maart
(19u.30) "Aanleggen van een kruidentuin", door Rita Vandenberghe, van Kruidenpervisum Kortemark.

Een leuk kruidenhoekje dicht bij de keuken of op het terras is heel nuttig. Verse kruiden geven je bereidingen net dat ietsje meer. Maar, hoe begin je eraan? Welke kruiden kies je? Hoe onderhoud je je kruidentuintje? Dat kom je allemaal te weten!

Waar: D.C. Ten Elsberge, ingang Beverseardeweg, Roeselare.
 Inschrijven: tegen 17.03.2012 op 051 20 18 00, bij Marleen, secr. Velt-Roeselare, of in D.C. Ten Elsberge bij Stijn.
 Inkom: 3 € Velt-leden & inschrijvingen via D.C.; 8 € A.D.D. (drinkje inbegrepen)

Za. 21 april
(13u.30 - 15u.) "Ruilbeurs" in school Hagewinde

Onze jaarlijkse ruilbeurs is vrij toegankelijk voor iedereen; om te ruilen of voor een "groene babbel".

Za. 21 april
(16u.) voordracht "Hoe kunnen we zélf onze straat opfleuren?"
 op Kerelsplein; iswm Groendienst & Huis Wel-Wel

zaterdag 6 mei
ééndaagse tuinreis Floriade
 meer info op: <http://users.myonline.be/velt-roeselare>

Ma. 07 mei 2012
(19u.30) "Je eigen natuurlijke cosmetica maken" met Marleen Deroo.

Je eigen verzorgingsproducten maken heeft zijn voordelen. Het is niet alleen enorm leuk om te doen, je weet ook precies wat er allemaal in zit. Zo kun je bepaalde producten vermijden waarvan je weet dat je er allergisch op reageert. Ook hoeven de gebruikte ingrediënten niet altijd duur te zijn. Marleen Deroo, herboriste, maakt ons wegwijs in deze workshop. We maken een goudsbloemencrème, een verzorgende dagcrème en een kalmerende lotion tegen insectenbeten.

(Ingrediënten inbegrepen in inkomprijs)
 Meebrengen: inox kommetjes die op het vuur mogen, kleine kloppers, kleine pannentijkers, lepeltjes, een keukenhanddoek, lege crémepotjes.
 Waar: D.C. Ten Elsberge, ingang Beverseardeweg, Roeselare.
 Inschrijven: tegen 28.04.2012 op 051 20 18 00, bij Marleen, secr. Velt-Roeselare, of in D.C. Ten Elsberge bij Stijn.

Inkom: 12 € Velt-leden & inschrijvingen via D.C.; 15 € niet-leden.
 (drinkje inbegrepen)

JNM

Zaterdag 17 maart INI+GEWOON
 Koers-AV-Fuif

Vrijdag 30 maart tot dinsdag 3 april INI
 Ini-Natuur-Vierdaagse

Zaterdag 31 maart tot zaterdag 7 april INI+GEWOON
 Animatorcursus

Woensdag 11 april – zondag 15 april INI+GEWOON
 NazuurStudieCongres

Zaterdag 21 april PIEP+INI+GEWOON
 Opruimactie

Zaterdag 28 april tot dinsdag 1 mei GEWOON
 La Douce Gaume (PWG meets ZWG)

Zondag 6 mei INI+GEWOON
 Kajakken in de West-Vlaanders (provinciaal)

Wil je proeven van dit lekkere aanbod? Uitdaard!

Tuinkas 'Retro' ALU HOBBY SERRE

- aluminium frame met zwarte coating voor een duurzame en chique uitstraling
- inclusief 4 mm dik veiligheidsglas
- franco aan huis geleverd*

Hierbij zijn volgende opties verkrijgbaar:

art. 112059 **R205H-PLUS RETRO**
B x L: 2,32 m x 3,71 m
hoogte goot 1,79 m / hoogte nok 2,35 m
inclusief 1 deur - 1 dakraam
inclusief gehard glas in het dak
inclusief aluminium fundering
€ 1.649

art. 112059 **R306H-PLUS RETRO**
B x L: 3,06 m x 4,45 m
hoogte goot 1,79 m / hoogte nok 2,59 m
inclusief 1 deur - 2 dakramen
inclusief gehard glas in het dak
inclusief aluminium fundering
€ 2.049

Voor uw dichtstbijzijnde dealer en prijzlijst, contacteer:
A.C.D.n.v Zwaaijckomstraat 22 8800 Roeselare tel. 051 24 25 26
info@acd.be Of laat u inspireren op www.acd-sermes.be

* in België

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan biogroenten en fruit, verse bereidingen, een ruim aanbod vers brood en gebak, en voor wie zelf aan de slag wil, een volledig gamma biovoedingsproducten. Ook voor biocosmetica en ecologische schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht. De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend, streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare
www.origino.be, www.julienne.be
www.lochting.be

Open: maand. t/m zat: 9 - 12 u en 14 - 18 u

OXFAM-WERELDWINKELS SO FAIR, SO GOOD

Noordstraat 156
ma t/m zat • 9u - 12u & 13u30 - 18u
tel-fax 051/20 88 56

 **Oxfam
Wereldwinkel
Roeselare**

www.oxfamwereldwinkels.be/roeselare

shanks.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 22 60 44
Fax 051 - 22 13 91
www.shanks.be

Heermoes – Equisetum arvense

De botanische geslachtsnaam 'Equisetum' is van Latijnse oorsprong, van 'Equus' (paard) en 'saeta' (haar, borstel). Indien de oorsprong inderdaad 'saeta' is, zag men wellicht gelijkenis met borstelige manen of met een paardenstaart. Arvense is eveneens van Latijnse origine, en betekent 'van de akker, van het veld' (arvum).

Ook een aantal volksnamen verwijzen naar de typische 'staart'-vorm van de plant: Akkerpaardenstaart, Field horsetail, kattenstaart. De etymologie van heermoes is nog onduidelijk. Wanneer je leest, dat in de Romeinse tijd het kruid wel eens als versterkend kruid met het voedsel werd meegekookt, is de verklaring: heer = heir = leger, en moes = groente erg voor de hand liggend, maar hier bestaat twijfel over. Het zou ook een verbastering kunnen zijn van 'herde' = kudde en 'mos' wat verwijst naar het vaak in groep voorkomen van dit kruid.

Heermoes behoort tot de Equisetaceae of Paardenstaartenfamilie, een van de oudste plantenfamilies op aarde. Ze overheersten het plantenrijk in de tijd van de dinosaurussen. Toen bestonden er hele heermoeswouden. Getuige daarvan zijn de vele fossielen gevonden in steenkoollagen.

Heermoes heeft 2 soorten stengeltypes. In het voorjaar verschijnt eerst een fertiele geelbruine stengel met sporendoosjes die een soort aar vormen. Nadien verschijnen de steriele stengels. Ze lijken op kleine boompjes met kransvormige takjes. De vermenigvuldiging gebeurt door de ondergrondse uitlopers en door de sporen. Het is een typisch kruid van zure bodem.

Heermoes onderscheidt zich van de andere paardenstaarten doordat het onderste lid van de zijtakken even lang of langer is dan de stengelschede.

We gebruiken de steriele groene stengel, bij voorkeur geogost in de vroege zomer als hij nog zacht is. Het is een heel goede plant in de plantengeneeskunde. Heermoes bevat veel mineralen, vooral silicium en kalium, ook ijzer, magnesium enz ....

Kan dus ingezet worden als tinctuur of als infuus bij mineralentekort. Het herstelt, versterkt en versoepelt het skelet, kraakbeen, pezen, gewrichtsbanden, huid, haar en nagels en kan dus gebruikt worden bij herstel van breuken, te slappe gewrichtsbanden, afbrekende haren en nagels, dun haar, haarverlies en dit zowel in – als uitwendig. Je kan wat groen heermoesstengels laten trekken in warm water, zeven en dit infuus bij je badwater voegen. Het bevordert ook de wondgenezing en kan dus ingezet worden bij moeilijk genezende wonden.

Heermoes wordt ook gebruikt in de cosmetica : in shampoos tegen vette haren en om de haren te verstevigen, in crèmes, hand- en voetbaden tegen schimmelinfecties van huid en nagels. Het wordt ook in tandpoeder gebruikt want het versterkt en reinigt de tanden.

En als je dus al die heermoesprietten die overal de kop opsteken in je tuin, beu bent, erger je niet maar gebruik ze!

Je kan bijvoorbeeld je tin- en zilverwerk boven halen. Als je zo'n busseltje heermoes tot een propje maakt, kan je aan de slag. Je zilveren of verzilverde schoteltjes zullen nog nooit zo'n oogverblindende beurt gehad hebben. Spoel de opgepoetste stukken even af, als er nog wat groen achterblijft. Droog af met een doek. Dodoens schrijft hierover:

“De rouwe herde steelen van paardesteert sijn bequaem om daer mede te kammen, hechten ende oock kannen ende alle andere tennewerck ende huysraet te reynighen, effenen ende glat te maken ende wordt over al van de hechtmakers, kammakers ende dierghelijcke wercklieden ghebesicht ende ghepresen”. Dus goed schuur- en poetsmiddel voor potten en pannen, koper, brons, voor het polijsten van fijn hout.

Met heermoes kan je ook wol en stoffen grijsgroen verven.

Recept : wilde kruidenmengeling

Droog de steriele, groene stengels van heermoes, jonge scheuten van brandnetel, jonge blaadjes van zevenblad, paardenbloem en duizendblad. Om de kruiden te drogen leg je ze open op een grote handdoek of krantenpapier. Laat ze een 3tal weken liggen in een ruimte waar je af en toe eens het raam openzet. Als ze mooi droog zijn, kan je alle kruiden gemakkelijk verpulveren. Doe er wat zout bij en je hebt een wilde kruidenmengeling voor in de soep of in een stoofpotje.

Rita

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA
 Regenbeekstraat 44 - 8800 Roeselare Belgium /
 Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16 /
 info@desotec.com / www.desotec.com

Dag 1

Omdat ik op 19 november j.l. mijn kat naar de kleiputten had gestuurd was ik nu toch wel benieuwd naar de resultaten van die werkdag. Al in de afzink naar de parking toe zie ik het nieuwe veldje met pas aangeplante spruiten die mede ons toekomstig stadsbos vorm moeten geven.

De rust op de parking steekt schril af tegen het vogelgeklets in de nabije bosschage. Sensoren hebben mij al gedetecteerd. Einde van de schranspartij. De alarminstallatie gaat af. Her en der schieten tal van merels en enkele koperwieken weg in alle richtingen. Nee... tussen mens en merel komt het niet meer goed... een vertrouwenskwestie.

Je kunt er niet naast kijken, wel er dwars doorheen... Ik bedoel de spiksplinternieuwe glimmende kijkmuur aan de westzijde van het reservaat. Mede door het feit dat er in het reservaat bomen gekapt zijn heb je een weids panoramisch zicht op het voorste gedeelte van de kleiputputten. Je kunt ook goed zien dat het kruidenveldje dit keer niet gemaaid werd...

Binnen het reservaat naast de poort vind ik een mooi toefje paddenstoelen. Onmiskenbaar fluweelpootjes, een plaatjeszwam die niet winterschuw is. Via de wel gemaaide westrand kom ik onvermijdelijk weer bij de kijkmuur terecht maar nu met uitkijk van binnen naar buiten. Een muur dus met dubbel kijkplezier voor hetzelfde geld en van hieruit ongetwijfeld even attractief als de inkijk. Afdalend, eigenlijk afglijdend, naar de waterkant zie ik hier, ginder en overal elders donsvoetjes, wat staat voor bruine paddenstoeltjes met dons rond de voetjes.

Let wel, ik heb veel respect en bewondering voor die roepjes van vinken, mezen, heggenmussen, roodborst, winterkoning, ... Ook

de rauwe kreten van gaai, wilde eend, meerkoet of gerinkel van wintertalingen zijn me niet te min maar dat weegt toch niet op tegen die live-beelden van de statig opstijgende rondjes draaiende vlucht van die 5 aalscholvers en 6 (sic) blauwe reigers. Al het voorgaande wordt dan nog overtroffen door de frivoliteiten van die om elkaar heen wentelende zwarte kraai en sperwer. Blijkbaar zonder kwade bijbedoeling want ze landen wat verder op dezelfde tak.

Omhoog klauteren en nu flink doorstappen via de kijkhut naar het kort geschoren schiereiland. Hier word ik meteen uitgescholden door een koppel grazende Canadezen. Nog meer lawijjt! Een wolk van xyz kauwen in spreekvormatie zwermt van links naar rechts op en neer met, och arme, middenin een buizerd die zich niet uit het kluwen kan losmaken. Ik kan er jammer genoeg de eindgeneriek niet van gadeslaan.

Voortmaken nu. Op de kale bodem zit een stevig in het vlees zittende witte paddenstoelenhoed met kogelinslagen (slakkenvraat?), witte steel, beursvliezen aan de voet, geen ring (meer?) te zien, donker gekleurde plaatjes. Ik houd het op een champignon specimen.

Einde van de rit. Bij de paardenstaarten zie ik een fris ogend varentje, ook nog een 'nest' franjehoeden op gehakseld hout, een schattig oorzwammetje aan een twijgje en op de zaagsneden van stronken het geweiwzammetje in zijn beide vormen (zowel zwarte als witte geweitoppen).

Motorgeronk in de kleiputten? Nee, 't komt van boven! Een parachute met schroevendraaier. Het zal wel een prachtig beeld in vogelperspectief opleveren voor de piloot... Maar de vogels zelf... die zullen wel gaan vliegen zijn. (Roesselare, 12-12-2011)

Dag 2

"Elk nadeel eb z'n voordeel" zei ooit de legendarische J.C. (de voetballer hé, niet die andere!). Vrij vertaald... Een autopanne, dus mag ik stapvoets naar mijn garage. Kom en geniet mee van de laatste kilometers.

Het wandelpad langs de mandelbeek grenst aanvankelijk langs beide zijden aan wooneenheden waarvan de achtertuinen in de beek dreigen te vallen. De struiken en de rijkelijk bekorstmoste wilgen zijn keurig gesnoeid, de grasbermen netjes gemaaid, alleen de notelaars mogen vrij hun gang gaan. Luister!? Is dat niet het geluid van een dodaars in die rietkraag?

Changement de décor. Nu heb ik langs weerszijden een vrije kijk op de sportterreinen van onze lokale K.S.V.-voetbalploeg. De hoge pylonen met de veldverlichting zijn de ideale uitkijkpost voor enige meeuwen, veel spreeuwen en één enkele aalscholver (nee, geen slechtvalk). Allemaal zwartkijkers dus.

Heb je nog tijd voor een ommetje? De mandelbrug over dan maar en volg de loop van de duivelsbeek. Ik geraak al vlug verzeild in het modderige mountainbikercircuit doorheen het opgespoten terrein. Ik glijd langs de enorme composthopen van het bio-bedrijf “de lochting” en slibber via allerlei lussen langs de wateropvang van het serrewater terug naar de vaste grond. Volg de pijl met de toepasselijke naam “heerlijke hellewandeling” tot aan het bosje aan de Ziltten. Geboortjaar 1994. Doopnaam “recreatiezone schiervelde”. Als recreatiezone zeker geslaagd voor ...honden (sporen van hondsdrolheid!). Ik jaag er bosvogels als houtduif, turkse tortel, ekster de stuipen op het lijf, zie dat met riet en lisdodde de verlanding van de beek is ingezet en vind er prachtige groepen roodbruine en paarse schijnridderzwammen naast een trio (vermoedelijk) blanke champignonparasolzwammen.

Oei, mijn afspraak met de garagist! Terug naar de Mandel! Ik zie nog dat er in en om dat eilandbosje wilde eenden, meerkoeten, waterhoentjes en één solitaire Canadese gans huizen en dat er, naast de expo-hallen in de volwassen wilgen en cipressen, groepjes vinken, mezen, een heggenmus en een winterkoning schuilen. Voor maken! Diagonaal de parking dwarsen. Vergeefs, één minuutje te laat! Gesloten! Zo zie je maar: “Elk voordeel eb ook z'n nadeel”. (Roesselare, 22-12-2011)

Dag 3

20 september 1997. Van op een oude boerenkar spreekt wielewaalvoorzitter Pol Ingelaere de betogers in ware vakbondstrijderstaal toe. Met de slogan “geen autoweg!” willen de betogers de uitbreiding van de N37 in de bedding van de spoorweg naar Leper verhinderen.

13 oktober 2001. Met veel keel- en ketelgeluiden herhalen jonge jeugdbonders van de JNM nogmaals dezelfde eis en opteren meteen voor een fietspad.

En voilà, vandaag is de voleinding van de eerste fase ervan een feit. Met dank aan de provincie. Ik neem je gaarne mee voor een inwijding in avant-première van de vernieuwde storoute.

Al vanaf de ring valt het grote roodwit betonnen uitroepteken op waarmee de fietspassant wordt gelokt en waardoor tezelfdertijd de doorgang van de bredere voertuigen wordt verhinderd. Het nieuwe wandel- en fietspad is van begin tot einde gewoon een decimeterdikke kloeke betonblok van ongeveer 2 km lang. Begrijpelijkwijze is al het kleine plantgoed onder de werkdruk bezweken en natuurlijk ook al het kleine grut dat ervan afhankelijk is en ook de vogels etc... (je weet wel, die voedselketen hé!). Een pluspunt: De volwassen bomen zijn gebleven. Een grote groep vinken, pendelend van boom naar akker en terug, maakt er dankbaar gebruik van. Ook de dode bomen hebben het ‘overleefd’. Vandaar dit lijstje: elfenbankje, grijze buisjeszwam, fluweelpootje, glimmerinktzwam, tonderzwam, gele trilzwam, papierzwam... Van de korstmossen blijf ik af (wegens onbevoegd). Mogen we ons aan vorstdagen verwachten? Een zwerm kieviten draait rustig rondjes boven de velden op zoek naar een geschikte

landingsplaats. Ze verjagen een groepje patrijzen die in een laagvlucht, ver onder het radarbeeld van eventuele roofvogels, wat verder verdwijnen tussen akkeronkruiden. Die akkeronkruiden zijn vandaag vooral vogelmuur en bloeiende paarse dovenetel. Oei, mijn lijst waarnemingen is op. Ik beken: Ik heb het grootste deel van de tijd al mijn ogen gebruikt om de vernieuwingen op de berm te taxeren. Op een rijtje:

* De doorsteek van de Babillebeek onder de route is nieuw. Het oude gemetste gewelf onder de spoorweg is nu vervangen door een betonnen buis met ruim bemeten afmeting. Zeer efficiënt of toch ook een beetje jammer?

* Fluo-paaltjes bakenen de oorspronkelijke grenzen van de berm af. Zo te zien zullen er op de aanpalende akkers in de toekomst minder rijen maïs of spuitkolen kunnen ingezaaid worden. Inderdaad, vele jaren lang knaagde de ploeg beetje bij beetje wat af van de bedding. Niet erg. Minder onschuldig lijkt mij dat het land bewerkt wordt tot de uiterste rand van de beek. Afskalving is nu al een feit en daar is niemand mee gebaat. Zou een paadje langs de beek hier ook voor de oplossing kunnen zorgen?

* Op bepaalde plaatsen wordt de weggebruiker door heuse verkeersborden gewaarschuwd voor dwarsende landbouwvoertuigen. Inderdaad, de oversteekplaatsen zijn mooi aangelegd maar talrijk zijn die niet. Ik vermoed dat die op dezelfde plaatsen zijn aangelegd als oorspronkelijk het geval was. De landbouwer zal zich ook daaraan moeten aanpassen.

* Een obus! Dat ligt hier zo maar te liggen. Afblijven! Wegwezen!

* Sociaal contact. Niettegenstaande een venijnig snijdend windje zijn er toch al wat wandelaars op de berm. Links en rechts knik ik al wel eens goeiedag maar het liefst van al sla ik toch een praatje met een autochtoon van de streek. Ik kan er twee strikken. Beiden zijn bezorgd. Ze vrezen vooral de aanplantingen van hoge bomen langs de akkerranden.

* Een anekdote: Tijdens het laatste gesprek drentelt de schattige hond van de boer (zo dacht ik) om ons heen. Ik geef hem wat aaitjes en fluister wat lieve woordjes. Verbazing! Die hond blijft me maar volgen, de hele wandeling lang. Een zwerfhond! En maar kwispelstaarten!. Koest! Weg! Foert! Nog meer gekwispel. Is het verbeelding van mij of kijkt hij me werkelijk met een droevige blik na als ik in mijn wagen stap? Ik kijk niet meer achterom. Misschien zit hij er nog. Ik durf niet gaan kijken. (Roesselare, 28-12-2011)

Jacques Vanderhaeghe

Meerkoeten beloeren

Tijdens de wintermaanden zie ik vanuit mijn luie zetel door het kale struikgewas heen de Mandel voorbijkabbelen. Af en toe kan ik niet alleen het geroep van watervogels horen, maar neem ik duidelijk de zwarte schaduw van een aalscholver of het statige stappen van een reiger waar. Sinds veertien dagen valt het waterleven nog veel beter te observeren. Arbeiders kwamen boompjes en struiken snoeien en zoals gewoonlijk hebben zij hun werk bijzonder grondig gedaan. Ik kon ze al van op afstand horen naderen: de elektrische zagen en een geweldige hakselmachine verscheurden de ochtendstilte. De mannen komen niet vaak langs, maar hun passage verloopt nooit ongemerkt: ze gaan er met de botte bijl door en veel struiken worden gekortwiekt tot op enkele centimeter van de bodem. Gelukkig bezit ik zelf een dichte meidoornhaag, anders kwam de tuin wel heel bloot te liggen.

Maar goed, dankzij hun ongenadige kapwerk was ik getuige van een schitterend tafereel. Een sneeuwwitte knobbelzwaan vloog laag over de Mandel, keerde en landde, feilloos en plechtig, op het rimpelloze wateroppervlak precies in mijn gezichtsveld. Drie dagen lang zou hij mij gezelschap houden. Men voelt zich een kasteelheer met zo'n koninklijke vogel in z'n achtertuin.

De zwaan verdween ongemerkt, maar geen nood, er viel nog meer leven te bespeuren langs de oevers. Vooral de meerkoeten (*Fulica atra*) toonden zich al in een vroege lentestemming en lieten geregeld van zich horen. Hun rauwe, onmuzikale roep, die klinkt alsof er met een hamer op metaal wordt geslagen, is duidelijk hoorbaar wanneer de mannetjes aan hun agressieve territoriumgevechten beginnen. Dankzij de gevierendeelde en gedecimeerde struiken kon ik ze voortaan ook van thuis uit gadeslaan. Met laag boven het water naar voren gestrekte kop en uitgezette veren en vleugels gaat de meerkoet zijn belager te lijf. Ook broedende meerkoeten tonen zich heel weerbaar in het verdedigen van hun vijf tot tien eieren. Dat is ook nodig want meeuwen en reigers azen op het legsel. Hun dapperheid kan men nu ook volgen op YouTube, waar iemand een filmpje gepost heeft waarin meerkoeten in een sloot nabij Schiphol hun jongen beschermen tegen een hongerige reiger.

Je hoeft geen ornitholoog te zijn om een meerkoet te herkennen. Deze watervogel is helemaal zwart op een witte bles en snavel na. De vogel voelt zich hier goed thuis en dit niet alleen omdat hij fier de Roeselaarse kleuren draagt. Ik houd geen statistieken bij, maar ik heb de stellige indruk dat hun aantal langs de Mandel gestaag toeneemt. Soms lopen ze in groepjes langs de oever te grazen over het grasveld. Meerkoeten zijn omnivoren en ze weten hun voedselbronnen geleidelijk aan uit te breiden. Meestal zoeken ze hun maaltijd in en rond het water, waarbij ze duiken om waterplanten, waterinsecten en waterdiertjes te verschalken.

Hun Latijnse naam betekent, letterlijk vertaald, dofzwarte (= atra) waterhoen (= fulica). Een beetje vreemd is dat, want de waterhoen, eveneens een veelvoorkomende donkere watervogel maar dan met een rode bles en snavel, luistert niet naar de wetenschappelijke naam fulica, maar staat als *gallinula* geboekstaafd, wat kippetje betekent. De meerkoet kreeg nog meer namen toebedeeld: koet, markel, poep, witte bleskop, meerkol of waterkraai in de Vlaamse dialecten, waterkip in Nederland, markol in Friesland, coot in Groot-Brittannië, Blässhuhn in Duitsland, foulque macroule in Frankrijk. Etymologisch komt de naam van meer (= waterbekken) en kol (= middelnederlands voor bles). Het tweede lid 'koet' zou echter ook klanknaboetsend kunnen zijn.

Anderhalve week na de kaalslag op het struikgewas braken voor de meerkoeten barre tijden aan. Koning winter meldde zich onverwacht en bikkelhard: de Mandel veranderde in een ijsvlakte en voor watervogels betekent dit een periode van bittere schaarste. Onder de Siberische temperaturen hielden ze zich opvallend stil. Alleen het dunne sneeuwlaagje op de rivier verried hun aanwezigheid: hun lange, dikke tenen lieten een opvallend spoor achter. Een berichtje in de krant van 7 februari: in het Nederlandse Vlaardingen werd een vastgevroren meerkoet bevrijd door de dierenambulance. Ik hoop maar dat het de Roeselaarse meerkoeten beter is vergaan, maar het is duidelijk dat niet alleen mensen reikhalzend uitkijken naar de eerste echte lentezon.

Johan Strobbe

Vos geschoten (met Canon) in het Sterrebos

Misschien mezelf even kort voorstellen:

Feys Luc: bruggepensioneerde met vele hobby's waardoor er soms tijd te kort is!

Als hobbyfotograaf en natuurliefhebber maak ik veel wandelingen en mountainbike-ritjes in de wijde omgeving van Roeselare (reeds 4 hobby's).

Tot deze zomer was het mij nog niet gelukt om een vos te fotograferen in de vrije natuur en dit was wel een dier dat ik graag in mijn album wilde.

Op het internet en in boeken las ik dat vossen schuwe nachtdieren zijn, wat de uitdaging alleen maar moeilijker en groter maakte.

Toch heb ik kunnen vaststellen dat niet alle verhalen over de vossen kloppen. Het lot was mij goedgezind.

Tijdens een namiddagwandeling deze zomer in het Sterrebos hoorde ik plots hevig alarmgeschetter van de ganzen in de vijver en vluchtten alle duiven verschrikt weg. Eerst kon ik geen reden vinden voor de paniek die er was, tot ik iets meende op te merken in het struikgewas.

Met de telelens kon ik een jong vosje ontwaren die de oorzaak van de herrie was, maar zelf rustig alles aan het bekijken was.

Nadat ieder mogelijks hapjeetrokken was slenterde Reintje rustig verder.

De daarop volgende weken ben ik dan vele uren in het Sterrebos gaan doorbrengen, in de hoop dat vosje nog eens te kunnen spotten.

En jawel het lukte nog ook, plots dook het terug op!

Hoe het vosje het nu maakt?

Ik had al een tijdje mijn nieuwe vriend niet gezien en navraag in de omgeving leerde mij dat hij enkele kippenhokken had bezocht en dat was bij menig kippenhouder in het verkeerde keelgat geschoten! In zo een geval kan men kiezen uit 2 opties. Men beveiligd zijn kippenhok en men heeft nooit meer last van vossen, en de dieren kunnen blijven leven en hun nut bewijzen voor de natuur. De tweede optie is de vos naar de eeuwige jachtvelden helpen. Spijtig genoeg werd voor de 2de optie gekozen. En nu maar hopen op een volgend vosje!!!

Tekst en foto's: Luc Feys

Boomplantactie

Ik wordt wakker en voel de welbekende stress. Nog drie uur voor ik verwacht word en ik moet nog heel wat voorbereiden! Het eerste anderhalf uur gaat in een wip voorbij met ontbijten, krant lezen, douchen en andere bezigheden. Dan vlug naar de kapster, waarom staat die afspraak vandaag? Oef haar geknipt, vlug weer aan de slag. Ik heb nog een uurtje tijd. Vlug-vlug dingen verzamelen, uitknippen, tekenen, afdrukken en wegsteken, en eindelijk, om vijf voor twaalf ben ik klaar. Nog eens proeven van de puree en de 'zwiens in sjarzen' (witloof in hesp) die mama met veel liefde aan het bereiden is en dan in zeven haasten de fiets op, richting Kanunnik Duboisstraat.

Een tiental minuten met retard arriveer ik op de afgesproken plaats en blijkt dat ik niet de enige laatkomer ben. Tim en Michiel zijn er al, de rest is nog onderweg. Des te beter, geeft mij de tijd om even op adem te komen. Even later komt Sam, en Pieter laat ook niet al te lang op zich wachten. Michelle komt ook toe en terwijl we Jan om belegde broodjes zenden gaan we eens een kijkje nemen op het stuk grond dat we straks zullen beplanten. Het is groter dan ik gedacht had, met een lapje bos ernaast. Alleen jammer van die vervuilde poel aan de overkant van het fietspad. Wij hadden stad Roeselare nochtans aangeboden om het beheer van die poel op ons te nemen, maar dat kon niet, daar is namelijk al een aannemer voor in dienst. Wel proficiat meneer de aannemer. Ik zou echt m'n best moeten doen om in een relatief kleine poel zoveel vetzakkerij en afval te vergaren.

Daarna verzinken we in een heen- en weergeloopt om alles tot de puntjes in orde te brengen voor de activiteit. Bomen worden verslept, vlaggen opgehangen, tafels aangerukt, spelregels uitgelegd, moppen getapt, tot eindelijk onze verlosser daar is. Jan heeft onzelfzuchtig de drukte van de broodjeszaak getrotseerd, ondanks dat hij zelf al zijn lunch meehad. Pistolets met bloedworst. Heerlijk volgens Jan en mij, voor de anderen was het meer 'é pistolé woamee da Jan zun hat mee et afhevoahd'. Laat ze stikken in hun onwetendheid, blasfemisten, ongelovigen, zondaars!

Soit, na de korte periode van rust die ons middagmaal was, is het opnieuw tijd om er in te vliegen. De laatste voorbereidingen worden getroffen en Tim en Sam springen halsoverkop in de auto en vertrekken met gierende banden om spijs en drank om de officiële, plechtige opening van de enige echte JNM-Roeselare-boomgaard extra luister bij te zetten.

Daarna begint het wachten. Michèle en Pieter gaan post vatten op de parking om ouders en ini's op te wachten terwijl ik op de boomgaard in wording blijf, kwestie van ons alaam te bewaken. Al snel blijkt dat naast de ini's ook een aantal gewillige buurtbewoners een handje komen helpen, wat meer dan welkom is. Onder de deskundige leiding van Sebastiaan, ons eigen natuurbeheerspecialist wordt beslist waar welke bomen komen, en terwijl ik samen met Pieter het spel start begin vat hij samen met de omwonenden, Michiel en Michelle de graafwerken aan.

Terwijl de eerste putten gedolven worden gaan wij van start met deel één van het spel: 'De groenste mens ter wereld'. Met deze

zeer originele format pogen wij in drie ronden naast de algemene natuurkennis van de ini's ook te peilen of zij eigenlijk wel weten waarom we hier vandaag zijn en onze kloten afdraaien om wat bomen aan te planten. Natuurlijk slagen onze jonge discipelen met vlag en wimpel en weten ze het antwoord op de meeste van onze vragen. Voor de volledigheid expliciteren we toch nog maar eens waarom we deze boomplantguerilla organiseren. Om het in twee woorden samen te vatten: loze woorden. Al jarenlang belooft Vlaanderen ons meer bos maar toch blijkt dat er bijna ieder jaar iets minder bos is dan het jaar voordien. Bovendien is stad Roeselare een uitblinker als het gaat om het negeren van het belang van bos, groen en natuur in het algemeen.

Na deel één volgt uiteraard deel twee, niets minder dan 'Tussen twee bomen'. De spelregels zijn net hetzelfde als die van het misschien iets bekendere spel 'Tussen twee vuren', maar de naam is anders. We moesten toch iets doen om het spel een beetje in te passen in het thema? Na twee spannende partijtjes blijken beide teams zeer aan elkaar gewaagd te zijn, en ze winnen elk een spel.

Hierna volgt een van onze betere vondsten, al zeg ik het zelf. We spelen namelijk niets minder dan 'Taktionary'. In dit spel (ja het is gebaseerd op pictionary) tekent iemand iets met enkel een bepaald aantal twijgjes. Om het spel een extra dimensie te geven, zijn er voor het spel vijf opdrachten waarbij een speler van elk team moet trachten om de ander te verslaan en zo vijf extra twijgjes te verdienen voor zijn team. Het loopt echter niet zo vlot als gehoopt. De eerste opdracht blijkt al veel gevaarlijk

dan wij op voorhand gedacht hadden. Bij het spel 'hanegevecht', waarbij beide spelers in pomphouding elkaar tegen de grond proberen te krijgen door aan elkanders armen te rukken, slaagt Lenert er in om Pablo's elleboog uit de kom te krijgen.

Terwijl Pieter zich haast om onder de boomplantenden een dokter of iets wat daarop lijkt te zoeken blijkt het leed minder erg dan eerst gevreesd. Pablo's elleboog komt zich als bij toverslag weer in en de paniek die ons allen even versmachten slaat om in ongebreidelde opluchting. Toch kunnen wij tot de grote spijt zowel de ini's als onszelf het spel 'Taktionary' niet verderzetten wegens tijdsgebrek. Het is bijna vier uur, en de bomen moeten op tijd geplant zijn, voor de duisternis zich over het land stort. Bovendien is de pers in aantocht, en staat de receptie voor geïnteresseerden, ouders en buurtbewoners op het punt te beginnen. Even na vieren arriveert Stefaan Beel, die blijkbaar de enige fotograaf in Roeselare is. Al menig Roeselarenaar werd door de man met de eeuwige kodak rond zijn nek vereeuwigd en zo zal het ook ons vergaan. Onze heldendaden zullen misschien niet bezongen worden door minnestrelen, troubadours en barden, maar de mensen zullen er toch over kunnen lezen in de Weekbode.

Tegen de tijd dat Stefaan Beel vertrekt worden de eerste flessen Pajottenlander-fruitsap ontkurkt, de eerste zakken oxfam-chips opengetrokken en de eerste vaatjes wijn aangebroken. Tijd voor het hoogtepunt van de dag: drank en spijs. Althans, dat denk ik nu nog.

Het eigenlijke hoogtepunt komt pas later. Als iedereen vertrokken is, drinken we met de nog aanwezige Roessen een glas cider, en we klinken op een geslaagde actie. De sfeer is uitgelaten. De gebruikelijke moppen worden getapt, en we ontsnappen ook niet aan de onvermijdelijke worstelpartij. Uiteindelijk is het moment om aan de opkuis te beginnen toch aangebroken. We laden al ons alaam en de rest van het fruitsap en de wijn in Sams auto en keuvelen nog even na. Dan is het toch tijd om te vertrekken. Sam neemt Pieter en Michiel met zich mee en ik blijf alleen achter met Tim op onze kersverse boomgaard. Na een kort gesprek nemen we afscheid en stappen we op onze fiets. We rijden elk een andere kant uit.

Ik kijk nog even achterom. Ik zie wat we vannamiddag bereikt hebben en denk aan al de mooie momenten die we nog zullen beleven bij het beheren van deze boomgaard, en aan hoe de aankomende generaties JNM'ers hier nog jarenlang de vruchten van zullen plukken. Dan weet ik het. Dit is het hoogtepunt. Ongewijfeld.

René

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be

Waarnemingen

- 10-11 3 Kraanvogels overvliegend naar ZW .....
..... Heihoek Lichtervelde .....
..... Ludwig Delecluyse

- 22-11 Kleine Bonte Specht..... Gits ..... Domien Devos
25-11 Houtsnip ..... Kachtem ..... Jasper Mussche
26-11 Kleine Bonte Specht..... t'Veld Ardoorie.. Wouter Declerck
28-11 Grote Gele Kwik ..... Kleiputten..... Koen Vdp.
09-12 Buizerd ..... Ledegem..... Rolland Allegaert
10-12 Vrouwtje Blauwe Kiekendief... Oostnieuwkerke ..... Piet Desmet
11-12 Vrouwtje Blauwe Kiekendief ... Hooglede..... Wim Declerq
25-12 Grote Gele Kwik aan tuinvijver Gits ..... Koen Vdp
02-01 Houtsnip ..... Rhodessgoed .. Patrick Vlaemincq
10-01 IJsvogel aan tuinvijver ..... Ledegem..... Geert Cloet
13-01 Bosuil roepend..... Moorslede..... Hilde Decuyper
15-01 Kleine Bonte Specht..... t'Veld Ardoorie..... Luc Dejonghe
20-01 IJsvogel ..... Rumbekke ..... Ignaas Robbe
27-01 IJsvogel ..... Roeselare ..... Peter Hantson

- 28-01 Slechtvalk jagend ..... Hooglede..... Wim Declerq
05-02 Houtsnip ..... Rumbekke ..... Peter Hantson

Zoogdieren:

- 27-11 Eekhoorn ..... Ledegem..... Magda Demeyer
11-01 Hermelijn..... Gits ..... Koen Vdp
04-02 6 Reëen ..... t'Veld Ardoorie.. Johan De Clerck

Waarnemingen kan je posten op waarnemingen.be of naar mij mailen (Vandepitte.koen@skynet.be). Foto's en/ of anekdotes zijn heel welkom.

Personalia

We delen in het geluk van Merijn en Marjolijn (dochter van bestuurslid Peter Hantson) bij de geboorte van hun zoon Ferre op 27 februari.

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 - ondervoorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - secretaris@natuurpuntmandelstreke.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 - penningmeester@natuurpuntmandelstreke.be
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - redacteur@natuurpuntmandelstreke.be
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 - materiaalman@natuurpuntmandelstreke.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 - communicatie@natuurpuntmandelstreke.be
bestuursleden:
Brigitte Crombez - brigittecrombez@gmail.com
Cien De Roo - 051 502 346 - barth.verhaeghe@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 051 727 257 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be

conservator De Kleiputten: Piet Desmet

webmaster: Filip De Keyser - webmaster@natuurpuntmandelstreke.be

lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - layout@natuurpuntmandelstreke.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be

secretaris: Mathieu Foré - 051 770 061 - mathieu.fore@lne.vlaanderen.be

bestuursleden:

Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcarden.be

Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com

Peter Goossens - 051 249 448

Peter Donck - 0497 450 811 - peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:

BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Website: www.natuurpunt.be/mandelstreke

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €24

(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening **BE17 2300 0442 3321** van Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Extra tijdschriften:

Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €5 op **BE51 9799 6273 0762**

Werkingsgebied Natuurpunt Mandelstreke

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelboek

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567, Mandelstreke".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "VWG Mandelstreke - project 2423".

Werken mee aan dit nummer:

René Bondue, Bart Debaes, Philippe Deprez, Piet Desmet, Johan D'haenen, Peter Hantson, Rita Gesquiere, Koen Maes, Johan Strobbe, Koen Vandepitte, Jacques Vanderhaeghe

Foto's cover:

boven: Meerkoet op het ijs (Johan D'haenen) - onder: Nestkastactie (Piet Desmet)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 mei 2012

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - FSMA 104258 cAcB
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hooglede, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECKE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp •
Filip CARDOEN

Filipcardoen.be

**Rouwcentrum
WERBROUCK**

**Bruanestraat 27
8800 Roeselare**
☎ 051 25 16 35

www.rouwcentrumwerbrouck.be

Bezoek ook
onze webshop

www.sercu.be

Brugsesteenweg 380
8800 Roeselare

PARTNER CALIPAGE

Alles voor kantoor en méér.

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

Slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92

Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28

www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VI.
in

pellet
speksteen
& hout
kachels

GRONDSTOFFEN

VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

STERCKX

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

KITE OPTICS

SWAROVSKI
OPTIK

Euromex

SIGHTS OF
NATURE

Pieter De Conincklaan 108
8200 St-Andries, Brugge
050 31 50 01
www.deputter.com

Leica

Bynnex

ZEISS

Verrekijkers • Telescopen • Microscopen • Accessoires